INSOLVENSSIOIKEUDELLINEN YHDISTYS RY:N LAUSUNTO EDUSKUNNAN LAKIVALIOKUNNALLE HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ EDUSKUNNALLE LAIKSI KONKURSSILAIN MUUTTAMISESTA JA ERÄIKSI SIIHEN LIITTYVIKSI LAEIKSI (HE 221/2018 VP)

1 ALUKSI

Eduskunnan lakivaliokunta on pyytänyt Insolvenssioikeudellinen Yhdistys ry:ltä (jäljempänä ”*Yhdistys*”) kirjallista lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi konkurssilain muuttamisesta ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi (jäljempänä ”*Hallituksen Esitys*”) johdosta.

Yhdistys kiittää Eduskunnan lakivaliokuntaa tilaisuudesta antaa asiaa koskeva lausunto ja lausuu kunnioittaen seuraavaa Hallituksen Esityksen keskeisten ehdotusten mukaisessa järjestyksessä pois lukien ympäristövastuuta koskevat asiat, koska professori Tuomas Hupli tulee lausumaan kyseiseen asiaan liittyen Eduskunnan lakivaliokunnalle.

2 YHDISTYKSEN NÄKEMYS HALLITUKSEN ESITYKSESTÄ 221/2018 VP

2.1 Konkurssisaatavien selvittäminen ja menettelyn määräajat

Konkurssisaatavien selvittäminen

Hallituksen Esitys pesäluettelon sisältövaatimusten keventämisestä konkurssisaatavien osalta on perusteltu ja tarkoituksenmukainen menettelyn nopeuttamiseksi ja yksinkertaistamiseksi.

Jos konkurssivelallisen kirjanpito on ajan tasalla ja luotettava, pesänhoitaja pystyy sen perusteella lähtökohtaisesti arvioimaan konkurssimenettelyn jatkamisen ja/tai raukeamisen edellytyksiä, minkä vuoksi konkurssisaatavien täysimääräinen ilmoittaminen velkojien toimesta aiheuttanee ainoastaan ylimääräistä työtä velkojille ja pesänhoitajalle.

Konkurssisaatavien ilmoittaminen kahteen kertaan nykyisen sääntelyn mukaisesti on myös saattanut aiheuttaa hämmennystä ja mahdollisesti tarpeettomia oikeudenmenetyksiä tai jälkivalvontoja erityisesti ulkomaisille velkojille, minkä vuoksi yksinkertaistetumpaan menettelyyn siirtyminen on tarkoituksenmukaista.

On myös kannatettavaa, että pesänhoitajan velvollisuus olisi ottaa huomioon samaan perusteeseen liittyviä selviä saatavia, sillä tämä tehostaa menettelyä ja vapauttaa pesänhoitajan resursseja muihin toimenpiteisiin.

Menettelyn määräajat

Pesäluettelon laatimiselle asetettu kahden kuukauden määräajan pysyttäminen on perusteltua, kun pesäluettelon sisältövaatimuksia esitetään supistettavaksi.

Hallituksen Esitys muuttaisi vallitsevaa toimintatapaa antamalla pesänhoitajalle oikeuden asettaa itse määräajat pesäluettelon arvioidulle valmistumiselle tietyissä tilanteissa KOSTI-järjestelmään, mikä kuulostaa hieman vieraalta, mutta Hallituksen Esityksessä esitetyin perustein sinänsä perusteltavissa olevalta ratkaisulta, sillä tämä voi parantaa Konkurssiasiamiehen toimiston valvontamahdollisuuksia asiaan liittyen.

Jakoluetteloehdotusta koskevien määräaikojen puolittaminen on kannatettavaa konkurssimenettelyn nopeuttamiseksi.

Konkurssin raukeamishakemukselle ehdotettu yhden kuukauden määräaika pesäluettelon ja velallisselvityksen valmistumisesta on perusteltu ja kannatettava ajatus konkurssimenettelyjen nopeuttamiseksi ja ennustettavuuden parantamiseksi.

2.2 Tiedoksiannot ja konkurssi- ja yrityssaneerausasioiden asianhallintajärjestelmä

Tiettävästi suurin osa pesänhoitajista ja selvittäjistä on käyttänyt KOSTI-järjestelmää, mutta käytännön yhdenmukaistamisen varmistamiseksi on perusteltua saattaa KOSTI-järjestelmää koskevan sääntelyn ja menettelytapojen yhdenmukaistaminen lainsäädännön tasolle.

2.3 Julkisselvitys

Hallituksen Esityksessä esitetyt lainsäädäntöehdotukset julkisselvitystä koskevan sääntelyn täsmentämisestä ovat kannatettavia, koska muutosehdotukset parantavat velkojien ja velallisen oikeusturvaa lopputilityksen moiteoikeuden sekä julkisselvitykseen liittyvän tiedonsaannin parantamisen myötä.

Muutosehdotuksissa ei ole kysymys mistään perustavaa laatua olevista muutoksista, vaan julkisselvitysmenettelyn selkiyttämisestä.

2.4 Eräitä erityiskysymyksiä

Hallituksen Esityksen lainsäädäntöehdotus vahvistetun jakoluettelon muuttamisen edellytyksistä ehdollisten saatavien osalta on kannatettava. Konkurssissa valvotaan käytännössä merkittävä määrä muun ohella vuokrasopimusten ennenaikaisten päättymisten johdosta syntyneitä vahingonkorvaussaatavia, joiden määrä täsmentyy tietyissä tilanteissa vasta vuosien jälkeen konkurssin alkamisesta. Sama koskee erilaisia rakentamiseen liittyviä takuuvastuita.

Tästä syystä on perusteltua, että saatavien selvittyä riittävästi jakoluetteloa voidaan muuttaa konkurssimenettelyn aikana.

3 LOPUKSI

Yhdistys pitää Hallituksen Esityksen tavoitteita ja siinä esitettyjä lainsäädäntömuutoksia kannatettavina ja yhtyy siinä esitettyyn.

Helsingissä 10. päivänä tammikuuta 2019

INSOLVENSSIOIKEUDELLINEN YHDISTYS RY

Mika Karppinen
Yhdistyksen hallituksen sihteeri